Medii de proiectare și programare

2017-2018 Curs 2

Conținut curs 2

- SQLite, SQLiteStudio, MySQL
- Accesul la baze de date relaţionale
  - Java: JDBC
  - C#: ADO.NET
- Configurarea (Java properties, C# app.config)
- lerarhia repository

SGBD

- Sqlite
  - SQLiteStudio
- MySQL

- https://www.sqlite.org/
- Bază de date relațională
- Nu necesită configurări adiționale
- Nu necesită pornirea unui proces separat
- Toate informațiile sunt păstrate într-un singur fișier
- Formatul fișierului este independent de platformă
- Open source, gratuit.

sqllite_dir> sqlite3

- https://sqlitestudio.pl/
- Sistem de gestiune a unei baze de date Sqlite
- Interfață grafică ușor de folosit
- Independent de platformă
- Gratuit
- Open source

- https://www.mysql.com/
- Sistem de gestiune a bazelor de date relaţionale
- Rapid, scalabil, ușor de folosit
- Sistem de tip client-server/ embedded
- Gratuit
- Open source (MariaDb)

JDBC

- Java Database Connectivity (JDBC) API conține o mulțime de clase ce asigură accesul la date.
- Se pot accesa orice surse de date: baze de date relaţionale, foi de calcul (spreadsheets), sau fişiere.
- JDBC oferă și o serie de interfețe ce pot fi folosite pentru construirea instrumentelor specializate.

Pachete:

- java.sql conține clase și interfețe pentru accesarea și procesarea datelor stocate într-o sursă de date (de obicei bază de date relațională).
- javax.sq1 adaugă noi funcționalități pentru partea de server.

Stabilirea unei conexiuni

- Conectarea se poate face în două moduri:
  - Clasa DriverManager: Necesită încărcarea unui driver specific bazei de date,
     iar apoi conexiunea se crează folosind un URL specific.
  - Interfața DataSource: Este recomandată folosirea interfeței pentru aplicații
     complexe, deoarece permite configurarea sursei de date într-un mod transparent.
- Stabilirea unei conexiuni se face în doi paşi:
  - Încărcarea driverului

Class.forName(<DriverClassName>);

- Class.forName crează automat o instanță a driverului și o înregistrează la DriverManager.
- Nu este necesară crearea unei instanțe a clasei.
- Crearea conexiunii.

Crearea unei conexiuni

- Folosind clasa DriverManager:
  - Colaborează cu interfața Driver pentru gestiunea driverelor disponibile unui client JDBC.
  - Când clientul cere o conexiune şi furnizeaza un URL, clasa DriverManager este responsabilă cu găsirea driverului care recunoaşte URL şi cu folosirea lui pentru a se conecta la sursa de date.
  - Sintaxa URL-ului corespunzator unei conexiuni este:

```
jdbc:subprotocol:<numeBazaDate>[listaProprietati]

Connection conn = DriverManager.getConnection("jdbc:sqlite:users.db");

String url = "jdbc:mysql:Test";

Connection conn = DriverManager.getConnection(url, <user>, <passwd>);
```

Crearea unei conexiuni

Folosind interfața **DataSource**: InitialContext ic = new InitialContext() //a) DataSource ds = ic.lookup("java:comp/env/jdbc/myDB"); Connection con = ds.getConnection(); //b) DataSource ds = (DataSource) org.apache.derby.jdbc.ClientDataSource() ds.setPort(1527); ds.setHost("localhost"); ds.setUser("APP") ds.setPassword("APP");

Connection con = ds.getConnection();

Clasa Connection

- Reprezintă o sesiune cu o bază de date specifică.
- Orice instrucțiune SQL este executată și rezultatele sunt transmise folosind contextul unei conexiuni.
- Metode:
  - close(), isClosed():boolean
  - createStatement(...):Statement //overloaded
  - prepareCall(...):CallableStatement //overloaded
  - prepareStatement(...):PreparedStatement //overloaded
  - rollback()
  - setAutoCommit(boolean) //tranzactii
  - getAutoCommit():boolean
  - commit()

Clasa Statement

- Se folosește pentru executarea unei instrucțiuni SQL și pentru transmiterea rezultatului.
- Metode:

```
execute(sql:String, ...):boolean //pentru orice instructiune SQL
    getResultSet():ResultSet
    getUpdateCount():int
    executeQuery(sql:String, ...):ResultSet //pentru SELECT
    executeUpdate(sql:String, ...):int //INSERT,UPDATE,DELETE
    cancel()
    close()
```

Statement exemplu – Structura bazei de date

	Field Name	Data Type
P	ID	AutoNumber
	title	Text
	authors	Text
	isbn	Text
	year	Number
•		

Statement exemplu

```
//Conectarea la o baza de date SQLite
Class.forName("org.sqlite.JDBC");
Connection conn=DriverManager.getConnection("jdbc:sqlite:/Users/teste/database/
   books.db");
//select
try(Statement stmt=conn.createStatement()){
  try(ResultSet rs=stmt.executeQuery("select * from books")){
}catch(SQLException ex) {
  System.err.println(ex.getSQLState());
  System.err.println(ex.getErrorCode())
  System.err.println(ex.getMessage());
//update
String upString="update books set isbn='tj234' where isbn='tj237'"
try(Statement stmt=conn.createStatement()){
  stmt.executeUpdate(upString);
}catch(SQLException ex) {...}
```

Statement exemplu

```
//insert
String insert="insert into books (title, authors, isbn, year) values
   ('Nuvele', 'Mihai Eminescu', '4567567', 2008)";
 try(Statement stmt=conn.createStatement()) {
       stmt.executeUpdate(insert);
} catch (SQLException e) {
     System.out.println("Insert error "+e);
//delete
String delString="delete from books where isbn='tj234'"
try(Statement stmt=conn.createStatement()){
    stmt.executeUpdate(delString);
}catch(SQLException ex) {
  //...
```

ResultSet

- Conține o tabelă ce reprezintă rezultatul unei instrucțiuni SELECT.
- Un obiect de tip ResultSet conține un cursor care indică linia curentă din tabela.
- La început cursorul este poziționat înaintea primei linii din tabela.
- Metoda next mută cursorul pe următoarea linie din tabela. Rezultatul returnat este false, dacă nu mai există linii neparcurse în obiectul ResultSet.
- Metoda next se folosește pentru a parcurge toate liniile din tabela.
- Se pot configura anumite proprietăți (daca tabela poate fi modificata, modul de parcurgere, etc.).
- Configurarea se face în momentul apelului metodei de tip createStatement (...):

```
Statement stmt = con.createStatement(
    ResultSet.TYPE_SCROLL_INSENSITIVE,
    ResultSet.CONCUR_UPDATABLE);

ResultSet rs = stmt.executeQuery("SELECT name, address FROM users");
    // rs poate fi iterat, nu va fi notificat de modificari facute
    //de alti utilizatori ai BD, si poate fi actualizat.
```

ResultSet

```
Metode:
  absolute(row:int)
• relative(n:int)
• afterLast(), beforeFirst(), first(), last(), next():boolean
  getRow():int
  getInt(columnIndex|columnLabel):int
  getFloat(...), getString(...), getObject(...), etc
  updateInt(columnIndex|columnLabel, newValue)
  updateFloat(...), updateString(...), etc
  updateRow()
refreshRow()
  rowDeleted(), rowInserted(), rowUpdated()
```

ResultSet

• Implicit un obiect de tip **ResultSet** este unidirecțional, cu parcurgerea înainte și nu poate fi modificat (actualizat).

```
try(Statement stmt=conn.createStatement()){
    try(ResultSet rs=stmt.executeQuery("select * from books")) {
         while(rs.next()){
           System.out.println("Book "+rs.getString("title")+"
             `+rs.getString("author")+' '+rs.getInt("year"));
}catch(SQLException ex) {
```

Clasa PreparedStatement

- Unui obiect de tip PreparedStatement i se transmite instrucțiunea SQL în momentul creării.
- Instrucţiunea SQL este transmisa sistemului de gestiune a bazei de date (SGBD), unde este compilată.
- Când se execută instrucțiunea asociata unui PreparedStatement, SGBD execută direct instrucțiunea SQL fără a o reverifica în prealabil.
- Este mai eficientă decât Statement.
- Poate să aibă parametrii. Aceștia sunt marcați folosind '?'.

```
PreparedStatement preStmt = con.prepareStatement(
    "select * from books WHERE year=?");
```

- Valoarea unui parametru este transmisa folosind metodele de tip setxyz, unde xyz reprezinta tipul parametrului.
- Pozițiile parametrilor încep de la 1.

```
preStmt.setInt(1, 2008);
ResultSet rs=preStmt.executeQuery();
```

Tranzacții

- Implicit, fiecare instrucțiune SQL este tratată ca și o tranzacție și este înregistrată/operată imediat după execuție.
- Comportamentul implicit poate fi modificat folosind metoda
   setAutoCommit(false) din clasa connection.
- Metode:
  - commit
  - rollback
  - setSavePoint

Tranzacții - exemplu

```
con.setAutoCommit(false);
PreparedStatement updateSales = con.prepareStatement(
    "UPDATE COFFEES SET SALES = ? WHERE COF NAME LIKE ?");
updateSales.setInt(1, 50);
updateSales.setString(2, "Black");
updateSales.executeUpdate();
PreparedStatement updateTotal = con.prepareStatement(
    "UPDATE COFFEES SET TOTAL = TOTAL + ? WHERE COF NAME
   LIKE ?");
updateTotal.setInt(1, 50);
updateTotal.setString(2, "Black");
updateTotal.executeUpdate();
con.commit();
con.setAutoCommit(true);
```

Proceduri stocate

- O procedură stocată este un grup de instrucțiuni SQL care formează o unitate logica și îndeplinesc o anumită sarcină.
- Ele sunt folosite pentru a îngloba o serie de operaţiuni sau interogări ce trebuie executate pe un server de baze de date.
- De exemplu, operaţiunile de pe o bază de date angajat (angajarea, concedierea, promovarea, cautarea) ar putea fi codificate ca proceduri stocate executate în funcţie de codul cerere.
- Procedurile stocate pot fi compilate şi executate cu diferiţi parametrii şi pot avea orice combinaţie de intrare, ieşire sau intrare/ieşire.

CallableStatement

- Este folosită pentru executarea procedurilor stocate.
- Tehnologia JDBC API furnizează o sintaxă de apelare a procedurilor stocate independentă de SGBD folosit.
- Sintaxa folosită are două variante:
  - conține un parametru de tip rezultat
  - nu conține un parametru de tip rezultat.
- Dacă se folosește prima varianta, parametrul de tip rezultat trebuie să fie înregistrat ca și parametru de tip OUT. Ceilalți parametrii pot fi folosiți pentru intrare, ieșire sau ambele.
- Parametrii sunt referiți secvențial, folosind numere, primul parametru fiind pe poziția 1.

```
{?= call <procedure-name>[(<arg1>,<arg2>, ...)]}
{call <procedure-name>[(<arg1>,<arg2>, ...)]}
```

```
CallableStatement cs = con.prepareCall("{call SHOW_SUPPLIERS}");
ResultSet rs = cs.executeQuery();
```

Properties

Clasa Properties (pachetul java.util) se folosește pentru a păstra
perechi cheie-valoare. Perechile pot fi citite sau salvate dintr-un/într-un
flux de date (ex. fișier). Cheia și valoarea sunt de tip String, cheia fiind
unică.

```
//exemplu.properties
tasksFile=tasks.txt
inputDir=input
outputDir=output

//Citirea fisierului cu proprietăți
Properties props=new Properties();
try {
    props.load(new FileInputStream("exemplu.properties"));
} catch (IOException e) {
    System.out.println("Eroare: "+e);
}
```

Properties

```
Metode:
     getProperty(cheie:String):String
  setProperty(c:String, v:String):Object
  list(PrintWriter)
  load (Reader)
  store(w:Writer, comentarii:String)
Properties props=new Properties();
try {
    props.load(new FileInputStream("exemplu.properties"));
} catch (IOException e) {
    System.out.println("Eroare: "+e);
String tasksFile=props.getProperty("tasksFile");
if (tasksFile==null) //proprietatea nu a fost gasita in fisier
   System.out.println("fisier incorect");
```

System +Properties

```
Metode din clasa System:
     setProperties (Properties)
  setProperty(c:String, v:String):String
     getProperty(String):String
     . . .
Properties serverProps=new Properties(System.getProperties());
try {
     serverProps.load(new FileReader("exemplu.properties"));
     System.setProperties(serverProps);
     System.getProperties().list(System.out);
} catch (IOException e) {
      System.out.println("Eroare "+e);
String tasksFile=System.getProperty("tasksFile");
```

Exemplu configurare BD

```
//bd.properties
jdbc.driver=com.mysql.jdbc.Driver
jdbc.url=jdbc:mysql://localhost/mpp
jdbc.user=test
jdbc.pass=test
//cod
Connection getNewConnection() {
        String driver=System.getProperty("jdbc.driver");
        String url=System.getProperty("jdbc.url");
        String user=System.getProperty("jdbc.user");
        String pass=System.getProperty("jdbc.pass");
        Connection con=null:
        try {
            Class.forName(driver);
             con= DriverManager.getConnection(url,user,pass);
        } catch (ClassNotFoundException e) {
            System.out.println("Eroare incarcare driver "+e);
        } catch (SQLException e) {
            System.out.println("Eroare stabilire conexiune "+e);
        return con;
```

ADO.NET

- ADO.NET este o bibliotecă orientată pe obiecte care permite unei aplicații să interacționeze cu diferite surse de date:
  - baze de date relaţionale
  - fișiere text
  - fișiere Excel
  - fișiere XML
- Conține 4 spații de nume pentru interacțiunea cu 4 tipuri de baze de date:
  - SQL Server
  - Oracle
  - Surse ODBC
  - OLEDB.

ADO.NET

Spații de nume

- system.Data—Toate clasele generice pentru accesarea datelor.
- **System.Data.Common**—Clase comune sau redefinite de furnizori de date specifici.
- System.Data.Odbc—Clasele pentru ODBC
- System.Data.OleDb—Clasele pentru OLE DB
- System.Data.Oracle—Clasele pentru Oracle
- System.Data.SqlClient—Clasele pentru SQL Server
- System.Data.SqlTypes—Tipurile de date SQL Server

System.Data

- Conține clasele și interfețele folosite indiferent de sistemul de gestiune a bazelor de date.
- DataSet— Clasa pentru lucru offline. Poate conține o mulțime de DataTables și relații între acestea.
- DataTable—Un container ce conţine una sau mai multe coloane. Când este populat va avea una sau mai multe DataRows conţinând informaţia.
- Datarow—O mulțime de valori corespunzând unei linii dintr-o tabelă dintr-o bază de date relațională, sau unei linii dintr-o foaie de calcul.
- Datacolumn—Conține definiția unei coloane dintr-o tabelă: numele și tipul.
- DataRelation—Reprezintă o relație între două tabele dintr-un DataSet. Se folosește pentru a reprezenta relația "cheie străină".
- **Constraint**—Definește constrângeri pentru una sau mai multe **DataColumn** (ex. valori unice).

System.Data.Common

- DataColumnMapping—Mapează numele unei coloane dintr-o tabelă din baza de date cu numele unei coloane dintr-un DataTable.
- DataTableMapping—Mapează numele unei tabele dintr-o bază de date cu un DataTable dintr-un DataSet.
- **pbCommandBuilder**—Genereaza automat comenzi pentru a sincroniza modificările dintr-un **pataset** cu baza de date asociată.

ADO.NET API

- ADO.NET conţine clase specifice interacţiunii cu anumite tipuri de baze de date.
- Aceste clase implementează o mulțime de interfețe standard din spațiul de nume System.Data, permițând claselor să fie folosite într-o manieră generică, dacă este necesar.
  - IDbConnection folosită pentru conectarea la o baza de date.
  - IDataAdapter folosită pentru păstrarea instrucțiunilor select, insert, update și delete care sunt apoi folosite pentru popularea unui DataSet și pentru actualizarea bazei de date.
  - IDataReader: folosit ca și un cititor de date, forward-only.
  - IDbCommand: folosit ca şi wrapper pentru instrucţiuni SQL sau apeluri de proceduri stocate.
  - IDbDataParameter: reprezintă un parametru pentru un obiect de tip Command.
  - IDbTransaction: folosit pentru reprezentarea unei tranzacții ca și un obiect.

IDbConnection

- Reprezintă o conexiune deschisă către o sursă de date:
  - SqlConnection, OleDbConnection, OracleConnection, ODBCConnection
  - MySqlConnection, SQLiteConnection, SqliteConnection (Mono)
- Membrii:
  - BeginTransaction
  - ChangeDatabase
  - Open
  - Close
  - CreateCommand
- Proprietăți:
  - ConnectionString, ConnectionTimeout, Database, State

IDbConnection

Conectarea la Sql Server

```
var conn = new SqlConnection(
    "Data Source=(local);Initial Catalog=Northwind;User
    Id=test;Password=test");
```

Conectarea la o bază de date Access folosind OleDB

```
String connectionString="Provider=Microsoft.Jet.OLEDB.4.0;Data Source=books.mdb"; var conn=new OleDbConnection(connectionString);
```

Conectarea la MySql:

Conectarea la Sqlite (folosind Mono.Sqlite):

```
String connectionString = "URI=file:/Users/test/database/tasks.db,Version=3";
var conn= new SqliteConnection(connectionString);
```

IDbCommand

- Reprezintă o instrucțiune SQL executată când există o conexiune către sursa de date.
  - SqlCommand, OleDbCommand, OracleCommand, ODBCCommand
  - MySqlCommand, SqliteCommand (Mono), SQLiteCommand
- Membrii:
  - ExecuteReader, ExecuteNonQuery, ExecuteScalar
  - CreateParameter
  - Cancel
- Proprietăți:
  - CommandText, CommandTimeout, CommandType, Connection, Parameters, etc.
- CommandType:
  - Text (o comandă SQL), StoredProcedure, TableDirect (numele unei tabele, doar pentru furnizori OleDb).

IDbCommand

Text:

```
String select = "SELECT ContactName FROM Customers";
SqliteCommand cmd = new SqliteCommand(select , conn);

• Stored Procedure

MySqlCommand cmd = new MySqlCommand("CustOrderHist", conn);
cmd.CommandType = CommandType.StoredProcedure;

• Table Direct
```

```
OleDbCommand cmd = new OleDbCommand("Categories", conn);
cmd.CommandType = CommandType.TableDirect;
```

IDbCommand

ExecuteNonQuery:

```
string source =...;
string sqlCom = "UPDATE Customers SET ContactName = 'Bob' " +
                                        "WHERE ContactName = 'Bill'";
using(var conn = new OleDbConnection(source)){
    conn.Open();
    var cmd = new OleDbCommand(sqlCom, conn);
    int rowsReturned = cmd.ExecuteNonQuery();
    Console.WriteLine("{0} rows affected.", rowsReturned);
```

IDbCommand

• ExecuteReader:

```
string source = ...;
string select = "SELECT ContactName, CompanyName FROM Customers";
using(var conn = new MySqlConnection(source)){
   conn.Open();
   var cmd = new MySqlCommand(select, conn);
   using(var reader = cmd.ExecuteReader()){
      while(reader.Read())
          Console.WriteLine("Contact:{0} Company:{1}", reader[0] ,
          reader[1]);
```

IDbCommand

ExecuteScalar:

```
string source = ...;
string select = "SELECT COUNT(*) FROM Customers";
using(var conn = new SqliteConnection(source)){
    conn.Open();
    using(var cmd = new SqliteCommand(select, conn)) {
      object o = cmd.ExecuteScalar();
      Console.WriteLine ("Customers: {0}",o);
```

IDataReader

- Oferă posibilitatea citirii unui sau mai multor fluxuri secvențial (forwardonly) obținute pentru executarea unei comenzi asupra unei surse de date.
  - SqlDataReader, OleDbDataReader, OracleDataReader, ODBCDataReader
  - MySqlDataReader, SqliteDataReader (Mono), SQLiteDataReader
- O instanță de tip IDataReader este obținută apelând metoda
   IDbCommand.ExecuteReader.
- Membrii:
  - Read
  - GetBoolean, GetByte, GetDouble, GetFloat, GetInt16, GetString, etc.
  - Close
- Proprietăți:
  - Item (index sau nume), IsClosed

IDataReader

```
string source = ...;
string selectCmd = "SELECT name, address FROM persons";
using(var conn = new SqliteConnection(source)){
conn.Open();
using(var cmd = conn.createCommand()){
  using(var reader = cmd.ExecuteReader()){
    cmd.CommandText=selectCmd;
    while(reader.Read())
    Console.WriteLine("{0} {1}", reader["name"] , reader["address"]);
```

IDataAdapter

- Reprezintă un set de proprietăți folosite pentru completarea unui DataSet și pentru actualizarea unei surse de date.
  - SqlDataAdapter, OleDbDataAdapter, OracleDataAdapter, ODBCDataAdapter
  - MySqlDataAdapter, SqliteDataAdapter (Mono), SQLiteDataAdapter
- Este folosit în asociere cu un DataSet.
- Un pataset este un obiect în memorie care poate păstra mai multe tabele.
- Datasets păstrează doar informația, nu interacționează cu sursa de date.
- IDataAdapter gestionează conexiunile către sursa de date.
- IDataAdapter deschide o conexiune doar când este necesar și o închide imediat ce sarcina și-a încheiat execuția.

IDataAdapter

- Execută următoarele când populează un DataSet cu date:
  - Deschide o conexiune la sursa de date
  - Obține și încarcă datele în DataSet
  - Închide conexiunea
- Execută următoarele când actualizează sursa de date cu modificările din DataSet:
  - Deschide conexiunea
  - Scrie modificările din DataSet în sursa de date.
  - Închide conexiunea
- Între populare și actualizare conexiunile către sursa de date sunt închise.
- Membrii:
  - Fill (adaugă sau actualizează linii în DataSet potrivite cu cele din sursa de date),
  - Update (apelează instrucțiunile INSERT, UPDATE, or DELETE corespunzătoare fiecărei inserări, actualizări sau ștergeri din DataSet)
- Proprietăți: DeleteCommand, InsertCommand, SelectCommand, UpdateCommand

IDataAdapter

```
string source =...;
var Connection conn = new MySqlConnection(source);
string select = "SELECT * FROM books";
DataSet data=new DataSet();
var dataAdapter=new MySqlAdapter(select, conn);
dataAdapter.Fill(data, "Books");
DataRowCollection dra=data.Tables["Books"].Rows;
foreach(DataRow in dra)
   Console.WriteLine(dr["isbn"]+dr["author"]+dr["title"]);
```

IDataParameter

- Reprezintă parametrul unui obiect de tip command.
  - SqlParameter, OracleParameter, OleDbParameter, OdbcParameter
  - MySqlParameter, SqliteParameter(Mono), SQLiteParameter
- Membrii
  - Value
  - ParameterName
  - DbType
- DbType:
  - Boolean, Date, Double, Int32, String, etc.

IDataParameter

```
string source = ...;
string select = "SELECT * FROM Customers where city=@City";
using(var conn = new SqliteConnection(source)){
    conn.Open();
    using(var cmd = new SqliteCommand(select, conn)) {
       var param = cmd.CreateParameter();
       param.ParameterName = "@City";
       param.Value
                           ="ABC";
        cmd.Parameters.Add(param);
       using(var reader = cmd.ExecuteReader()) {
          while(reader.Read())
           {
           Console.WriteLine("Contact:{0} Company:{1}", reader["CompanyName"],
               reader["ContactName"]);
```

app.config

Fișier de configurare pentru aplicații .NET

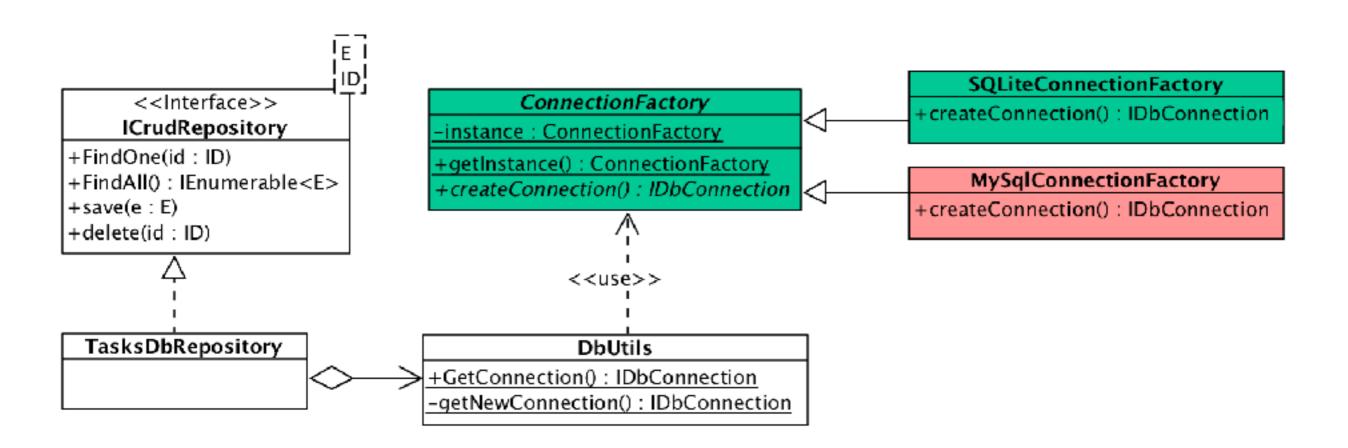
La compilare fișierul este copiat în directul bin/debug cu numele
 NumeApp.exe.config (unde NumeApp este numele proiectului)

app.config

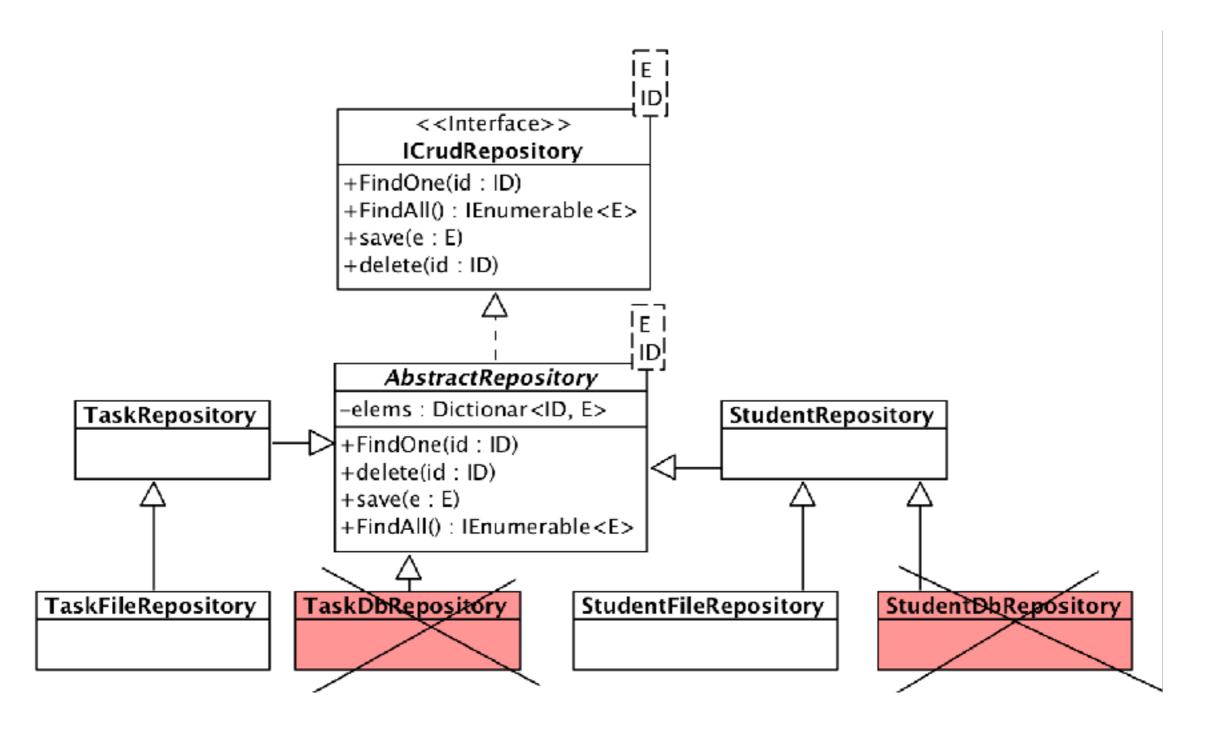
- Obţinerea datelor din app.config
  - Clasa ConfigurationManager (spațiul de nume System.Configuration)

```
static string GetConnectionStringByName(string name) {
    // Presupunem ca nu exista.
        string returnValue = null;
   // Cauta numele in sectiunea connectionStrings.
   ConnectionStringSettings settings =ConfigurationManager.ConnectionStrings[name];
   // Daca este gasit, returneaza valoarea asociata la connection string.
    if (settings != null)
        returnValue = settings.ConnectionString;
   return returnValue;
}
```

Arhitectura C#

Ierarhie repositories (1)

Ierarhie repositories (2)

